

Til lovforslag nr. L 165. Skriftlig fremsættelse (28. februar 2007)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om forældelse af fordringer (forældelsesloven).

(Lovforslag nr. L 165).

Formålet med lovforslaget er at gennemføre nye og mere tidssvarende regler om forældelse af fordringer, og lovforslaget indeholder på den baggrund en ny lov om forældelse af fordringer, der skal erstatte de gældende forældelsesregler i Danske Lov 5-14-4 fra 1683 og i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer (1908-loven).

Forældelsesreglerne har bl.a. til formål at beskytte skyldnere, som efter en årrække har indrettet sig på, at et muligt krav ikke vil blive gjort gældende. Det gælder særligt i tilfælde, hvor skyldneren vil bestride det pågældende krav, f.eks. fordi denne mener at have betalt, men hvor det efter mange år er blevet vanskeligt at bevise, at det er tilfældet. Forældelsesregler skal medvirke til at sikre at fordringer afvikles eller bringes på det rene inden for rimelig tid ved at tilskynde fordringshaver til at få afklaret det pågældende forhold gennem forlig, sagsanlæg eller på anden måde.

En normal afvikling af fordringer må også anses for samfundsmæssigt ressourcebesparende, idet retssystemet herved undgår at skulle behandle sager om meget gamle mellemværender, der ofte vil være præget af bevistvivl.

Overordnet er det blevet anført, at det forhold, at Danske Lov 5-14-4 og 1908-loven kun tager stilling til nogle få hovedprincipper, indebærer, at man ved spørgsmål om forældelse ofte er overladt til en vanskeligt overskuelig retspraksis, som på en lang række områder efterlader tvivlsspørgsmål. Det gældende regelsæt giver således ikke i tilstrækkelig grad skyldnere og

fordringshavere den sikkerhed og klarhed, der skal til, for at de kan indrette sig efter reglerne. Desuden er den tvivl, som de gældende regler giver anledning til, processkabende.

Det er endvidere blevet anført, at den 20-årige frist i Danske Lov 5-14-4 under nutidens forhold og med de moderne kommunikationsformer kan forekomme unødigt lang, særligt for så vidt angår fordringer i henhold til pengelån. I den forbindelse er det blevet kritiseret, at forældelsen af sådanne fordringer kan afbrydes ved påmindelse, hvilket indebærer, at kreditorer blot ved udsendelse af et kontoudtog hvert 20. år kan opretholde en fordring. Dette synes uhensigtsmæssigt i lyset af, at forældelsesregler har til formål at tilskynde kreditorer til at få fordringer afviklet eller bragt på det rene.

Hvad angår krav i anledning af personskaade og miljøskade, hvor afgørende modhensyn gør sig gældende, er det derimod blevet anført, at den 20-årige forældelsesfrist er for kort. Det skyldes, at sådanne skader i visse tilfælde først viser sig ganske mange år efter, at den skadevoldende handling har fundet sted.

Justitsministeriet er i vidt omfang enig i den kritik, der har været rejst af de gældende forældelsesregler. Derfor fremsættes forslag til en ny og mere tidssvarende forældelseslov.

Forslaget er i al væsentlighed udformet i overensstemmelse med anbefalingerne og lovudkastet, som Justitsministeriets Forældelsesudvalg har fremlagt i betænkning nr. 1460/2005 om revision af forældelseslovgivningen.

Forslaget vil indebære, at forældelse af fordringer fremover reguleres ved ét sammenhængende regelsæt, som kun fraviges i det omfang, der er fastsat regler herom i anden lovgivning. Den foreslåede forældelseslov er mere omfattende og detaljeret end de gældende forældelsesregler, og forslaget vil derfor indebære en afklaring